

Tantárgyi tematika és félévi követelményrendszer

Tantárgy: BSP1208 Neveléstudomány és nevelésfilozófia

Oktató: Dr. Szócs Andor PhD, Adjunktus

Féléves tematika

1. hét: Bevezetés, tematika és követelmények ismertetése. Neveléstudomány és nevelésfilozófia tárgya, helye a pedagógia tudományok rendszerében.
2. hét: A nevelés szerepe az Európai Unióban és az egyén életében – a nevelés értelmezése (hagyományos és modern értelmezések).
3. hét: A nevelés szükségessége (antropológiai és antipedagógiai megközelítés) és lehetőségei (öröklődés, környezet).
4. hét: Irányzatok és elméletek a nevelésfilozófiában: pedagógiai konzervativizmus, tradicionalizmus, liberalizmus.
5. hét: A konstruktív életvezetés tartalmi elemei: az intellektuális kompetenciák fejlesztése
6. hét: A konstruktív életvezetés tartalmi elemei: az erkölcs fejlesztése
7. hét: A konstruktív életvezetés tartalmi elemei: a szociális kompetenciák fejlesztése
8. hét: Zárthelyi dolgozat, illetve hospitálás a konstruktív életvezetés tartalma témában
9. hét: A nevelési módszer fogalma, felosztása. A közvetlen nevelési hatásrendszer
10. hét: A nevelési módszer fogalma, felosztása. A közvetett nevelési hatásrendszer
11. hét: Konfliktus és agresszió az iskolában
12. hét: A nevelés személyi feltételei: a pedagógus és a gyermek a nevelés folyamatában
13. hét: A család és az iskola kapcsolattartási formái
14. hét: Zárthelyi dolgozat, összegzés

A foglalkozásokon történő részvétel: a TVSZ 8. § 1. pontjában foglaltak túllépése esetén a félév nem értékelhető. Az előadások a képzés szerves részét képezik, így az Intézmény a hallgatóktól elvárja a részvételt az előadásokon. A gyakorlati foglalkozásokon, összefüggő gyakorlatokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke teljes idejű képzésben a tantárgy heti kontakt-óraszámának háromszorosa, részdíós képzésben tantárgyanként a kontaktóraszám egyharmada. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSZ 8.§ 1.).

Félévi követelmény: kollokvium

Az értékelés módja, ütemezése:

- **A vizsga típusa: szóbeli**
- **A szóbeli vizsga témakörei:**
  - ✓ a neveléstudomány és nevelésfilozófia tárgya; a nevelés szerepe és értelmezése
  - ✓ a nevelés szükségessége és lehetőségei; irányzatok és elméletek a nevelésfilozófiában
  - ✓ a konstruktív életvezetés tartalmi elemei
  - ✓ a nevelési módszer fogalma, felosztása
  - ✓ konfliktus és agresszió az iskolában; a nevelés személyi feltételei
  - ✓ a család és az iskola kapcsolattartási formái
- **A vizsgára bocsátás feltétele:** a vizsgára bocsátásnak nincs előfeltétele.

Az érdemjegy kialakításának módja: az érdemjegyet az írásbeli dolgozatok (8. és 14. hét), gyakorlati hospitálások (hospitálási napló) eredménye, és a szóbeli felelet eredménye határozza meg.

Kötelező irodalom:

- Bábosik István (2004): Neveléstudomány. Osiris Kiadó, Budapest.
- Bábosik Zoltán (2004): Irányzatok és elméletek a nevelésfilozófiában. OKKER Kiadó, Budapest.
- Bábosik István (2011): Pedagógia az iskolában. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest.
- Kormos József (2012): Nevelésfilozófia. PPK, Budapest.

Tantárgyi tematika és félévi követelményrendszer

Tantárgy: BSP1208L Neveléstudomány és nevelésfilozófia

Oktató: Dr. Szócs Andor PhD, Adjunktus

Féléves tematika

1. konzultáció: Bevezetés, tematika és követelmények ismertetése. Neveléstudomány és nevelésfilozófia tárgya, helye a pedagógia tudományok rendszerében. A nevelés szerepe az Európai Unióban és az egyén életében – a nevelés értelmezése (hagyományos és modern értelmezések). A nevelés szükségessége (antropológiai és antipedagógiai megközelítés) és lehetőségei (öröklődés, környezet). Hospitálás a konzultáció témakörei alapján.

2. konzultáció: Irányzatok és elméletek a nevelésfilozófiában: pedagógiai konzervativizmus, tradicionalizmus, liberalizmus. A konstruktív életvezetés tartalmi elemei: az intellektuális kompetenciák fejlesztése, az erkölcs fejlesztése, a szociális kompetenciák fejlesztése. Hospitálás a konstruktív életvezetés tartalma témában.

3. konzultáció: A nevelési módszer fogalma, felosztása. A közvetlen és a közvetett nevelési hatásrendszer. Konfliktus és agresszió az iskolában. A nevelés személyi feltételei: a pedagógus és a gyermek a nevelés folyamatában. A család és az iskola kapcsolattartási formái. Hospitálás a nevelési módszerek, konfliktus az iskolában, család és iskola, nevelési módszerek témákban. Összegzés.

A foglalkozásokon történő részvétel: a TVSZ 8. § 1. pontjában foglaltak túllépése esetén a félév nem értékelhető. Az előadások a képzés szerves részét képezik, így az Intézmény a hallgatóktól elvárja a részvételt az előadásokon. A gyakorlati foglalkozásokon, összefüggő gyakorlatokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke teljes idejű képzésben a tantárgy heti kontakt-óraszámának háromszorosa, részidős képzésben tantárgyanként a kontaktóraszám egyharmada. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSZ 8.§ 1.).

Félévi követelmény: kollokvium

Az értékelés módja, ütemezése:

- *A vizsga típusa: szóbeli*
- *A szóbeli vizsga témakörei:*
  - ✓ a neveléstudomány és nevelésfilozófia tárgya; a nevelés szerepe és értelmezése
  - ✓ a nevelés szükségessége és lehetőségei; irányzatok és elméletek a nevelésfilozófiában
  - ✓ a konstruktív életvezetés tartalmi elemei
  - ✓ a nevelési módszer fogalma, felosztása
  - ✓ konfliktus és agresszió az iskolában; a nevelés személyi feltételei
  - ✓ a család és az iskola kapcsolattartási formái
- *A vizsgára bocsátás feltétele:* a vizsgára bocsátásnak nincs előfeltétele.

Az érdemjegy kialakításának módja: az érdemjegyet a félév során megvalósuló gyakorlati hospitálások (hospitálási napló) eredménye és a szóbeli vizsga eredménye határozza meg.

Kötelező irodalom:

- Bábosik István (2004): Neveléstudomány. Osiris Kiadó, Budapest.
- Bábosik Zoltán (2004): Irányzatok és elméletek a nevelésfilozófiában. OKKER Kiadó, Budapest.
- Bábosik István (2011): Pedagógia az iskolában. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest.
- Kormos József (2012): Nevelésfilozófia. PPK, Budapest.

Tantárgyi tematika és félévi követelményrendszer

Tantárgy: BSP2209 Resztoratív pedagógia alapjai

Oktató: Dr. Szócs Andor PhD, Adjunktus

Féléves tematika

1. hét: Bevezetés, tematika és követelmények ismertetése. A resztoratív szemlélet, a resztoratív pedagógia fogalmának értelmezése.
2. hét: A resztoratív szemlélet történeti háttere, kialakulása.
3. hét: A hagyományos és alternatív konfliktusmegoldás
4. hét: Konfliktus-megoldási stratégiák
5. hét: Az asszertivitás
6. hét: A helyreállító igazságszolgáltatás elmélete
7. hét: A mediáció fogalma, sajátosságai, a mediációs ülés lefolytatása
8. hét: Zárthelyi dolgozat, resztoratív gyakorlat
9. hét: Konferencia-modell
10. hét: Körmódszerek: proaktív körök, reaktív körök, a resztoratív konferencia.
11. hét: Resztoratív technikák az iskolákban, jogi háttere, formái.
12. hét: A resztoratív szemlélet alkalmazási területei: gyermek- és családvédelem, oktatás, lakóközösségek, büntetőügyek, büntetés-végrehajtás.
13. hét: Zárthelyi dolgozat, resztoratív gyakorlat
14. hét: A resztoratív szemlélet megalapozása a közösségfejlesztésben. Összegzés

Megjegyzés: az órák részét képezik azok az egyéni/közös munka során feldolgozandó filmek és tanulmányok, melyekről meghatározott elemzési szempontok alapján beszámolót készítenek a hallgatók.

A foglalkozásokon történő részvétel: a TVSZ 8. § 1. pontjában foglaltak túllépése esetén a félév nem értékelhető. Az előadások a képzés szerves részét képezik, így az Intézmény a hallgatóktól elvárja a részvételt az előadásokon. A gyakorlati foglalkozásokon, összefüggő gyakorlatokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke teljes idejű képzésben a tantárgy heti kontakt-óraszámának háromszorosa. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSZ 8.§ 1.).

Félévi követelmény: kollokvium

Az értékelés módja, ütemezése:

- *A vizsga típusa: szóbeli*
- *A szóbeli vizsga témakörei: a tematikával megegyezően*
- *A vizsgára bocsátás feltétele: szituációs feladat, szerepjátékban szerzett gyakorlat*

Az érdemjegy kialakításának módja: az érdemjegyet a félév során megvalósuló írásbeli dolgozatok (8. és 13. hét), a szituációs gyakorlatok és a szóbeli felelet eredménye határozza meg.

Kötelező irodalom:

- Árvai Éva Anna-Kánya Kinga-Kertész Tibor-Wagner János (2010): Alternatív konfliktuskezelés az ifjúsági munkában. A mediáció és a helyreállító szemlélet. Foglalkoztatási és Szociális Hivatal Mobilitás Országos Ifjúsági Szolgálat, Budapest.
- Földes Petra – Hadházi Livia (2006): Egy konfliktuskezelő módszer az iskolai gyakorlatban Tanári létkérdések. Kézikönyv gyakorló pedagógusoknak, osztályfőnököknek. RAABE Kiadó.
- Herczog Mária (2003): Megbékélés jóvátétel – Kézikönyv a helyreállító igazságszolgáltatásról. Budapest, Család, Gyermek, Ifjúság.
- Krémer András (2008): Alternatív vitarendezés és resztoratív eljárások az oktatásügyben. In: Új Pedagógiai Szemle, 58. évf., 6-7. sz. 189-199.
- Kalmár Margit – Nagy Éva (2012): Resztoratív technikák egy iskola életében. Új pedagógiai szemle 62. évf. 7-8. sz. 143-157.

Tantárgyi tematika és félévi követelményrendszer

Tantárgy: BSP2209L Resztoratív pedagógia alapjai

Oktató: Dr. Szócs Andor PhD, Adjunktus

Féléves tematika

- 1. konzultáció:** Bevezetés, tematika és követelmények ismertetése. A resztoratív szemlélet, a resztoratív pedagógia fogalmának értelmezése. A resztoratív szemlélet történeti háttere, kialakulása. A hagyományos és alternatív konfliktusmegoldás. Konfliktus-megoldási stratégiák. Az asszertivitás.
- 2. konzultáció:** A helyreállító igazságszolgáltatás elmélete. A mediáció fogalma, sajátosságai, a mediációs ülés lefolytatása. Konferencia-modell. Körmódszerek: proaktív körök, reaktív körök, a resztoratív konferencia. Resztoratív technikák az iskolákban, jogi háttere, formái.
- 3. konzultáció:** Zárthelyi dolgozat. A resztoratív szemlélet alkalmazási területei: gyermek- és családvédelem, oktatás, lakóközösségek, büntetőügyek, büntetés-végrehajtás. A resztoratív szemlélet megalapozása a közösségfejlesztésben. Összegzés.

Megjegyzés: a konzultációk részét képezik azok az egyéni/közös munka során feldolgozandó filmek és tanulmányok, melyekről meghatározott elemzési szempontok alapján beszámolót készítenek a hallgatók.

A foglalkozásokon történő részvétel: a TVSZ 8. § 1. pontjában foglaltak túllépése esetén a félév nem értékelhető. Az előadások a képzés szerves részét képezik, így az Intézmény a hallgatóktól elvárja a részvételt az előadásokon. A gyakorlati foglalkozásokon, összefüggő gyakorlatokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke teljes idejű képzésben a tantárgy heti kontakt-óraszámának háromszorosa, részidős képzésben tantárgyanként a kontaktóraszám egyharmada. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.).

Félévi követelmény: kollokvium

Az értékelés módja, ütemezése:

- *A vizsga típusa: szóbeli*
- *A szóbeli vizsga témakörei: a tematikával megegyezően*
- *A vizsgára bocsátás feltétele: szituációs feladat, szerepjátékban szerzett gyakorlat*

Az érdemjegy kialakításának módja: az érdemjegyet a 3. konzultáció során megvalósuló írásbeli dolgozat, a három alkalom során megvalósuló szituációs gyakorlatok és a szóbeli vizsga eredménye határozza meg.

Kötelező irodalom:

- Árvai Éva Anna-Kánya Kinga-Kertész Tibor-Wagner János (2010): Alternatív konfliktuskezelés az ifjúsági munkában. A mediáció és a helyreállító szemlélet. Foglalkoztatási és Szociális Hivatal Mobilitás Országos Ifjúsági Szolgálat, Budapest.
- Földes Petra – Hadházi Livia (2006): Egy konfliktuskezelő módszer az iskolai gyakorlatban Tanári létkérdések. Kézikönyv gyakorló pedagógusoknak, osztályfőnököknek. RAABE Kiadó.
- Herczog Mária (2003): Megbékélés jóvátétel – Kézikönyv a helyreállító igazságszolgáltatásról. Budapest, Család, Gyermekek, Ifjúság.
- Krémer András (2008): Alternatív vitarendezés és resztoratív eljárások az oktatásügyben. In: Új Pedagógiai Szemle, 58. évf. 6-7. sz. 189-199.
- Kalmár Margit – Nagy Éva (2012): Resztoratív technikák egy iskola életében. Új pedagógiai szemle 62. évf. 7-8. sz. 143-157.

Tantárgyi tematika és félévi követelményrendszer

Tantárgy: BSP1202L Társadalomtudományi kutatások elmélete és gyakorlata

Oktató: Dr. Szócs Andor PhD, Adjunktus

Féléves tematika

- 1. konzultáció:** Bevezetés, tematika és követelmények ismertetése. A tudományos megismerés koncepcionális háttere, szintjei, a szociálpedagógiai és szociológiai jelenségek sajátosságai. A tudományos kutatás folyamata: kutatási terv felépítése. Kutatási kérdés, szakirodalom, hipotézis. Konceptualizálás, operacionalizálás. Valószínűségi és nem valószínűségi mintavételi eljárások. Adatgyűjtési módszerek: kvantitatív és kvalitatív módszerek.
- 2. konzultáció:** Zárthelyi dolgozat. Kérdőív-készítés a gyakorlatban. Interjú és megfigyelés a gyakorlatban. Adatok elemzése a gyakorlatban. Szakirányhoz kapcsolódó témájú kutatási terv prezentálása. Összegzés.

A foglalkozásokon történő részvétel: a TVSZ 8. § 1. pontjában foglaltak túllépése esetén a félév nem értékelhető. Az előadások a képzés szerves részét képezik, így az Intézmény a hallgatóktól elvárja a részvételt az előadásokon. A gyakorlati foglalkozásokon, összefüggő gyakorlatokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke teljes idejű képzésben a tantárgy heti kontakt-óraszámának háromszorosa, részidős képzésben tantárgyanként a kontaktóraszám egyharmada. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSZ 8.§ 1.).

Félévi követelmény: gyakorlati jegy

Az értékelés módja, ütemezése: a 2. konzultáción zárthelyi dolgozat írása, ezen kívül a hallgatók saját szakirányhoz kapcsolódó témájú kutatási tervet készítenek a második alkalomra és azt prezentálják kiselőadás formájában (power point).

A félévközi ellenőrzések követelményei: A félév során 1 zárthelyi dolgozat lesz, ennek legalább 70%-ban történő teljesítése elvárt.

Az érdemjegy kialakításának módja: a gyakorlati jegyet a félév során megvalósuló írásbeli dolgozat, az órai aktivitás, és a gyakorlati munka minősége határozza meg.

Kötelező irodalom:

- Andorka Rudolf (2006): Bevezetés a szociológiába. Osiris, Budapest
- Earl Babbie (2000): A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Balassi Kiadó, Budapest
- Falus Iván (2000): Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe. Műszaki Könyvkiadó Budapest
- Golnhofer Erzsébet (2001): Az esettanulmány. Műszaki Könyvkiadó, Budapest
- Szabolcs Éva (2001): Kvalitatív kutatás metodológiája a pedagógiában. Műszaki Könyvkiadó, Budapest

Tantárgyi tematika és félévi követelményrendszer

Tantárgy: BAI0124 Gyermek- és ifjúságvédelem

Oktató: Dr. Szócs Andor PhD, Adjunktus

Féléves tematika

1. hét: Bevezetés, tematika és követelmények ismertetése. A gyermekvédelem általános alapelvei. A hazai és nemzetközi gyermekvédelem XX. századi jellemző tendenciáinak bemutatása. A gyermekvédelem történeti áttekintése.
2. hét: Gyermeki és szülői jogok. A magyar gyermekvédelmi rendszer felépítése. A gyermekvédelem alapelvei.
3. hét: A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi 31. törvény (Gyvt.) elemző áttekintése
4. hét: A veszélyeztetettség, megállapítása, tényezői. A jelzőrendszer tagjai és működése.
5. hét: Fogalmak a gyermek- és ifjúságvédelem területéről: hátrányos helyzetű gyermek, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, lemorzsolódás.
6. A gyermekek napközbeni ellátására és átmeneti gondozásával foglalkozó intézmények szerepe, jelentősége, működése.
7. hét: Zárthelyi dolgozat.
8. hét: A gyermekjóléti alapellátások.
9. hét: A gyermekvédelmi szakellátások.
10. hét: A gyám, a gyermekjogi képviselő és a nevelőszülő fogalma, feladatai, tevékenysége.
11. hét: Gyermekvédelmi gondoskodás - a hatósági intézkedésekről.
12. hét: Esetmegbeszélő műhely 1. (esetgyűjteményből).
13. hét: Általános gyermek- és ifjúságvédelem (tágabb értelmezés).
14. hét: Zárthelyi dolgozat.

A foglalkozásokon történő részvétel: a TVSZ 8. § 1. pontjában foglaltak túllépése esetén a félév nem értékelhető. Az előadások a képzés szerves részét képezik, így az Intézmény a hallgatóktól elvárja a részvételt az előadásokon. A gyakorlati foglalkozásokon, összefüggő gyakorlatokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke teljes idejű képzésben a tantárgy heti kontakt-óraszámának háromszorosa, részidős képzésben tantárgyanként a kontaktóraszám egyharmada. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.).

Félévi követelmény: gyakorlati jegy

Az értékelés módja, ütemezése: a 7. és 14. oktatási héten zárthelyi dolgozat írása.

A félévközi ellenőrzések követelményei: A félév során 2 zárthelyi dolgozat lesz, ezek legalább 70%-ban történő teljesítése elvárt (online teszt és papír alapú válaszkifejtés mindkét alkalommal).

Az érdemjegy kialakításának módja: a gyakorlati jegyet a félév során megvalósuló írásbeli dolgozatok eredménye és egy power point-os prezentáció adja. A prezentáció során a hallgató egy általa ismert / feltárt gyermek- és ifjúságvédelmi esetet prezentál (gyermekjóléti, vagy gyermekvédelmi eset).

Kötelező irodalom:

- Zeller Judit – Rózsás Eszter (2018): Gyermek- és ifjúságvédelem. NKE, Budapest.
- Rákó Erzsébet (2017): Családsegítési feladatok új szervezeti formában. Családi nevelés 2. 90-101.
- Herczog Mária (2001): Gyermekvédelmi kézikönyv Budapest, KJK
- Herczog Mária (2007): Kézikönyv a gyermekjogi egyezmény alkalmazásához.
- Veczko József (1990): A gyermekvédelem pszichológiai és pedagógiai alapjai. Tankönyvkiadó, Budapest.

Tantárgyi tematika és félévi követelményrendszer

Tantárgy: BAI0124L Gyermek- és ifjúságvédelem

Oktató: Dr. Szócs Andor PhD, Adjunktus

Féléves tematika

- 1. konzultáció:** Bevezetés, tematika és követelmények ismertetése. A hazai és nemzetközi gyermekvédelem XX. századi jellemző tendenciáinak bemutatása, történeti áttekintése. Gyermeki és szülői jogok. A gyermekvédelem alapelvei. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi 31. törvény (Gyvt.) áttekintése. Fogalmak a gyermek-és ifjúságvédelem területéről: veszélyeztetettség, hátrányos helyzetű gyermek, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, jelzőrendszer. A gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások.
- 2. konzultáció:** Zárhelyi dolgozat. A gyám, a gyermekjogi képviselő és a nevelőszülő fogalma, feladatai, tevékenysége. Gyermekvédelmi gondoskodás - a hatósági intézkedésekről. Általános gyermek-és ifjúságvédelem (tágabb értelmezés). Esetbemutatók prezentálása.

A foglalkozásokon történő részvétel: a TVSZ 8. § 1. pontjában foglaltak túllépése esetén a félév nem értékelhető. Az előadások a képzés szerves részét képezik, így az Intézmény a hallgatóktól elvárja a részvételt az előadásokon. A gyakorlati foglalkozásokon, összefüggő gyakorlatokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke teljes idejű képzésben a tantárgy heti kontakt-óraszámának háromszorosa, részidős képzésben tantárgyanként a kontaktóraszám egyharmada. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSZ 8.§ 1.).

Félévi követelmény: gyakorlati jegy

Az értékelés módja, ütemezése: a 2. konzultáció során zárhelyi dolgozat írása, ugyanezen az alkalmon, kiscsoportos formában, a hallgatók 1-1 gyermekjóléti vagy gyermekvédelmi esetet mutatnak be power-point előadás formájában.

A félévközi ellenőrzések követelményei: A félév során 1 zárhelyi dolgozat lesz, ennek legalább 70%-ban történő teljesítése elvárt (online teszt és papír alapú válaszkifejtés).

Az érdemjegy kialakításának módja: a gyakorlati jegyet a félév során megvalósuló írásbeli dolgozat eredménye és a prezentáció adja. A prezentáció során a hallgatók kiscsoportokba tömörülve egy-egy ismert / feltárt gyermek-és ifjúságvédelmi esetet prezentálnak (gyermekjóléti, vagy gyermekvédelmi eset).

Kötelező irodalom:

- Zeller Judit – Rózsás Eszter (2018): Gyermek- és ifjúságvédelem. NKE, Budapest.
- Rákó Erzsébet (2017): Családsegítési feladatok új szervezeti formában. Családi nevelés 2. 90-101.
- Herczog Mária (2001): Gyermekvédelmi kézikönyv Budapest, KJK
- Herczog Mária (szerk.)(2007): Kézikönyv a gyermekjogi egyezmény alkalmazásához.
- Veczkó József (1990): A gyermekvédelem pszichológiai és pedagógiai alapjai. Tankönyvkiadó, Budapest.

Tantárgyi tematika és félévi követelményrendszer

Tantárgy: BKH2203 Korszerű tanulási, tanítási és oktatási módszerek a felnőttképzésben
Oktató: Dr. Szócs Andor PhD, Adjunktus

Féléves tematika

1. hét: Oktatáselméleti alapok: oktatás, képzés, tanítás, tanulás.
2. hét: A korszerű műveltség értelmezése, élethosszig tartó tanulás és kompetencia.
3. hét: A tanulás fogalma, sajátosságai, tanuláselméletek.
4. hét: A felnőttek tanulásának sajátosságai.
5. hét: A tanulási-tanítási folyamat szerkezete, főbb elemei
6. hét: A tanítás- tanulás hagyományos szervezeti keretei, munkaformái, módszerei.
7. hét: Zárthelyi dolgozat.
8. hét: Tananyagtervezés, értékelés a felnőttek képzésében.
9. hét: A felnőttképzés hagyományos formái: tanfolyamok, előadások tervezése, szervezése.
10. hét: Atipikus tanulási formák: egyéni formák, projektek, otthontanulás, saját-élményű tanulás.
11. hét: Hatékony felnőttképzési módszerek: önirányításon alapuló, aktivizáló, gyakorlatias, együttműködésen alapuló módszerek, narratív technikák
12. hét: Távoztatás és e-learning a felnőttképzésben, online oktatás, prezentációs technikák 1.
13. hét: A mesterséges intelligencia tanulást segítő funkciói
14. hét: Zárthelyi dolgozat.

Megjegyzés: Az oktatás során a gyakorlati jegy megszerzésének feltétele, hogy a hallgatók önálló munkában valamely tanulási – tanítási módszert feldolgoznak, és erről beszámolót készítenek, amit a 8. héttől kezdődően az órákon beosztás alapján prezentálnak.

A foglalkozásokon történő részvétel: a TVSZ 8. § 1. pontjában foglaltak túllépése esetén a félév nem értékelhető. Az előadások a képzés szerves részét képezik, így az Intézmény a hallgatóktól elvárja a részvételt az előadásokon. A gyakorlati foglalkozásokon, összefüggő gyakorlatokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke teljes idejű képzésben a tantárgy heti kontakt-óraszámának háromszorosa, részidős képzésben tantárgyanként a kontaktóraszám egyharmada. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSZ 8.§ 1.).

Félévi követelmény: gyakorlati jegy

Az értékelés módja, ütemezése: a 7. és 14. oktatási héten zárthelyi dolgozat írása.

A félévközi ellenőrzések követelményei: A félév során 2 zárthelyi dolgozat lesz, ezek legalább 70%-ban történő teljesítése elvárt (online teszt és papír alapú válaszkifejtés mindkét alkalommal).

Az érdemjegy kialakításának módja: a gyakorlati jegyet a félév során megvalósuló írásbeli dolgozatok eredménye és egy power point-os prezentáció adja. A prezentáció során a hallgató egy általa szabadon választott tanulási – tanítási módszert mutat be.

Kötelező irodalom:

- Benedek András-Koltai Dénes-Szekeres Tamás-Vass László (2008): A felnőttképzés módszertani kérdései. NSZFI Budapest. www.nive.hu
- Koltai Dénes-Lada László (2006): Az andragógia korszerű eszközeiről és módszereiről. Nemzeti Felnőttképzési Intézet, Budapest. www.nive.hu
- Kraiciné Szokoly Mária (2004): Felnőttképzési módszertár. Új Mandátum Kiadó, Budapest.
- Gegesi Pál (2004): Az egész élethosszon át tartó tanulás és az infokommunikációs technológiák együttes alkalmazásának a nemzetközi-, a magyarországi helyzete és a jövőbeni fejlődés lehetőségei. NSZI, Budapest. <http://mak.dbassoc.hu>

Ajánlott irodalom: Bekéné Zelencz Katalin (2021): Innovatív Tanítási Módszerek.

https://real.mtak.hu/121765/1/119_134_Bek%C3%A9n%C3%A9.pdf

Tantárgyi tematika és félévi követelményrendszer

Tantárgy: BKH2203L Korszerű tanulási, tanítási és oktatási módszerek a felnőttképzésben
Oktató: Dr. Szócs Andor PhD, Adjunktus

Féléves tematika

- 1. konzultáció:** Bevezetés, tematika és követelmények ismertetése. Oktatásméleti alapok: oktatás, képzés, tanítás, tanulás. A korszerű műveltség értelmezése, élethosszig tartó tanulás és kompetencia. A tanulás fogalma, sajátosságai, tanuláselméletek.
- 2. konzultáció:** A felnőttek tanulásának sajátosságai. A tanulási-tanítási folyamat szerkezete, főbb elemei, módszerei. Tananyagtervezés, értékelés a felnőttek képzésében. A felnőttképzés hagyományos formái: tanfolyamok, előadások tervezése, szervezése.
- 3. konzultáció:** Atipikus tanulási formák: egyéni formák, projektek, otthontanulás, saját-élményű tanulás. Hatékony felnőttképzési módszerek: önirányításon alapuló, aktivizáló, gyakorlatias, együttműködésen alapuló módszerek, narratív technikák. Távközpontú és e-learning a felnőttképzésben, online oktatás, prezentációs technikák, mesterséges intelligencia mint tanulási eszköz.

Megjegyzés: Az oktatás során a gyakorlati jegy megszerzésének feltétele, hogy a hallgatók önálló vagy kiscsoportos munkában valamely tanulási – tanítási módszert feldolgoznak, és erről beszámolót készítenek, amit a 3. konzultációs alkalom során prezentálnak.

A foglalkozásokon történő részvétel: a TVSZ 8. § 1. pontjában foglaltak túllépése esetén a félév nem értékelhető. Az előadások a képzés szerves részét képezik, így az Intézmény a hallgatóktól elvárja a részvételt az előadásokon. A gyakorlati foglalkozásokon, összefüggő gyakorlatokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke teljes idejű képzésben a tantárgy heti kontakt-óraszámának háromszorosa, részidős képzésben tantárgyanként a kontaktóraszám egyharmada. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSZ 8.§ 1.).

Félévi követelmény: gyakorlati jegy

Az értékelés módja, ütemezése: a 3. konzultáció során zárhelyi dolgozat írása, kiselőadás.

A félévközi ellenőrzések követelményei: A félév során egy zárhelyi dolgozat lesz, ennek legalább 70%-ban történő teljesítése elvárt (online teszt és papír alapú válaszkifejtés alkalommal).

Az érdemjegy kialakításának módja: a gyakorlati jegyet a félév során megvalósuló írásbeli dolgozat eredménye és egy power point-os prezentáció adja. A prezentáció során a hallgatók egy szabadon választott tanulási – tanítási módszert mutatnak be egyéni, vagy kiscsoportos formában.

Kötelező irodalom:

- Benedek András-Koltai Dénes-Szekeres Tamás-Vass László (2008): A felnőttképzés módszertani kérdései. NSZFI Budapest. www.nive.hu
- Koltai Dénes-Lada László (2006): Az andragógia korszerű eszközeiről és módszereiről. Nemzeti Felnőttképzési Intézet, Budapest. www.nive.hu
- Kraiciné Szokoló Mária (2004): Felnőttképzési módszertár. Új Mandátum Kiadó, Budapest.
- Gegesi Pál (2004): Az egész élethosszon át tartó tanulás és az infokommunikációs technológiák együttes alkalmazásának a nemzetközi-, a magyarországi helyzete és a jövőbeni fejlődés lehetőségei. NSZI, Budapest. <http://mak.dbassoc.hu>

Ajánlott irodalom: Bekéné Zelencz Katalin (2021): Innovatív Tanítási Módszerek. https://real.mtak.hu/121765/1/119_134_Bek%C3%A9n%C3%A9.pdf

Tantárgyi tematika és félévi követelményrendszer

Tantárgy: MSP2202L Összehasonlító szociológiai vizsgálatok

Oktató: Dr. Szócs Andor PhD, Adjunktus

Féléves tematika

1. konzultáció: Az összehasonlító szociológiai vizsgálatok tárgya, célja, alapvető kutatási problémái. A szociológia területén elért kutatási eredmények felhasználása, a szociológiai jelenségek nemzetközi kontextusba helyezése. Az összehasonlító vizsgálatok gyakorlati haszna. Az összehasonlító mérés buktatói - kritikai megközelítés. Összehasonlító vizsgálatok részévé vált nemzetközi és hazai adatfelvételek, elemzések.

2. konzultáció: Összehasonlító szociológiai vizsgálatok sokrétűsége: társadalmi egyenlőtlenségek, hatalom és társadalmi rétegződés, életmód, család, oktatás, vallás, nemi egyenlőtlenségek, kisebbségek, bevándorlók, interetnikus viszonyok, öregedő társadalom, ifjúság, szegénység, társadalmi szervezetek, munka világa, érték-, kultúra- és tudásszociológia, a város- és vidékfejlesztés, a vidéki és városi társadalmi változások és versenyképesség. Nemzetközi társadalomkutatási program (International Social Survey Program, ISSP); European Social Survey (ESS), Európai Társadalomtudományi Elemzések (EUTE); Nemzetközi időmérleg kutatás (Time Use Surveys).

Megjegyzés: A hallgatók önálló vagy kiscsoportos munkában valamely 1 (egy) kutatási elemzést, eredményt feldolgoznak, és erről beszámolót készítenek, amit a 2. konzultációs alkalom során prezentálnak.

A foglalkozásokon történő részvétel: Az előadások a képzés szerves részét képezik, így az Intézmény a hallgatóktól elvárja a részvételt az előadásokon. **A félévi hiányzás megengedhető mértéke** teljes idejű képzésben a tantárgy heti kontakt-óraszámának háromszorosa, **részidős képzésben tantárgyanként a kontaktóraszám egyharmada. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.).**

Félévi követelmény: kollokvium

Az értékelés módja, ütemezése:

- *A vizsga típusa: szóbeli*
- *A szóbeli vizsga témakörei:*
  - ✓ Az összehasonlító szociológia értelmezése, célja, tárgya, hasznosíthatósága.
  - ✓ Az összehasonlító szociológia kialakulásának története – nemzetközi és hazai áttekintés.
  - ✓ Nemzetközi összehasonlító szociológiai kutatások bemutatása, módszertani elemzése.
  - ✓ A nemzetközi összehasonlító szociológiai vizsgálatok kutatási nehézségei, buktatói, vizsgálatok kritikai megközelítése.
  - ✓ Az összehasonlító neveléstudomány értelmezése, kontextusai, szemlélete, kutatási témái.
- *A vizsgára bocsátás feltétele:* a vizsgára bocsátásnak nincs előfeltétele.

Az érdemjegy kialakításának módja: a félév során megvalósuló prezentáció tartalmi minősége, és a szóbeli vizsga adja.

Kötelező irodalom:

- Andorka Rudolf (2006) Bevezetés a szociológiába. Osiris, Budapest (Fejezetenként az összehasonlító kutatásokra vonatkozó rész) https://www.academia.edu/94039164/Andorka_Rudolf?auto=download
- Jani, Ursin (2015) A nemzetközi összehasonlító mérés - mint politikai eszköz. Kritikai megközelítés. Educatio. 2015/2. PISA – Kritika és védelem <https://folyoiratok.ofi.hu/educatio/a-nemzetkozi-osszehasonlito-meres-mint-politikai-eszkoz>
- Kozma Tamás (2006) Az összehasonlító neveléstudomány alapjai. Új Mandátum Kiadó, Budapest. <https://mek.oszk.hu/08900/08963/08963.pdf>

Tantárgyi tematika és félévi követelményrendszer

Tantárgy: MHK1208L Összehasonlító szociológiai vizsgálatok

Oktató: Dr. Szócs Andor PhD, Adjunktus

Féléves tematika

1. konzultáció: Az összehasonlító szociológiai vizsgálatok tárgya, célja, alapvető kutatási problémái. A szociológia területén elért kutatási eredmények felhasználása, a szociológiai jelenségek nemzetközi kontextusba helyezése. Az összehasonlító vizsgálatok gyakorlati haszna. Az összehasonlító mérés buktatói - kritikai megközelítés. Összehasonlító vizsgálatok részévé vált nemzetközi és hazai adatfelvételek, elemzések.

2. konzultáció: Összehasonlító szociológiai vizsgálatok sokrétűsége: társadalmi egyenlőtlenségek, hatalom és társadalmi rétegződés, életmód, család, oktatás, vallás, nemi egyenlőtlenségek, kisebbségek, bevándorlók, interetnikus viszonyok, öregedő társadalom, ifjúság, szegénység, társadalmi szervezetek, munka világa, érték-, kultúra- és tudásszociológia, a város- és vidékfejlesztés, a vidéki és városi társadalmi változások és versenyképesség. Nemzetközi társadalomkutatási program (International Social Survey Program, ISSP); European Social Survey (ESS), Európai Társadalomtudományi Elemzések (EUTE); Nemzetközi időmérleg kutatás (Time Use Surveys).

Megjegyzés: A hallgatók önálló vagy kiscsoportos munkában valamely 1 (egy) kutatási elemzést, eredményt feldolgoznak, és erről beszámolót készítenek, amit a 2. konzultációs alkalom során prezentálnak.

A foglalkozásokon történő részvétel: Az előadások a képzés szerves részét képezik, így az Intézmény a hallgatóktól elvárja a részvételt az előadásokon. **A félévi hiányzás megengedhető mértéke** teljes idejű képzésben a tantárgy heti kontakt-óraszámának háromszorosa, **részidős képzésben tantárgyanként a kontaktóraszám egyharmada. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.).**

Félévi követelmény: kollokvium

Az értékelés módja, ütemezése:

- *A vizsga típusa: szóbeli*
- *A szóbeli vizsga témakörei:*
  - ✓ Az összehasonlító szociológia értelmezése, célja, tárgya, hasznosíthatósága.
  - ✓ Az összehasonlító szociológia kialakulásának története – nemzetközi és hazai áttekintés.
  - ✓ Nemzetközi összehasonlító szociológiai kutatások bemutatása, módszertani elemzése.
  - ✓ A nemzetközi összehasonlító szociológiai vizsgálatok kutatási nehézségei, buktatói, vizsgálatok kritikai megközelítése.
  - ✓ Az összehasonlító neveléstudomány értelmezése, kontextusai, szemlélete, kutatási témái.
- *A vizsgára bocsátás feltétele:* a vizsgára bocsátásnak nincs előfeltétele.

Az érdemjegy kialakításának módja: a félév során megvalósuló prezentáció tartalmi minősége, és a szóbeli vizsga adja.

Kötelező irodalom:

- Andorka Rudolf (2006) Bevezetés a szociológiába. Osiris, Budapest (Fejezetenként az összehasonlító kutatásokra vonatkozó rész) https://www.academia.edu/94039164/Andorka_Rudolf?auto=download
- Jani, Ursin (2015) A nemzetközi összehasonlító mérés - mint politikai eszköz. Kritikai megközelítés. Educatio. 2015/2. PISA – Kritika és védelem <https://folyoiratok.ofi.hu/educatio/a-nemzetkozi-osszehasonlito-meres-mint-politikai-eszkoz>
- Kozma Tamás (2006) Az összehasonlító neveléstudomány alapjai. Új Mandátum Kiadó, Budapest. <https://mek.oszk.hu/08900/08963/08963.pdf>